

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-03-07
Besvaras senast
2024-03-13 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:702 Efterlevnad av sanktionerna mot Ryssland

En viktig del i arbetet med att stödja Ukraina är upprätthållandet av sanktionerna mot Ryssland. Sverige och EU har beslutat om kraftfulla sanktioner, och i det senaste sanktionspaketet från EU betonades vikten av att säkerställa att företag inte kringgår sanktionerna och därmed upprätthåller och förstärker Rysslands orättfärdiga och olagliga krig i Ukraina.

Det är upp till varje medlemsland att aktivt arbeta för upprätthållande av sanktionerna, och så sker också framgångsrikt i många EU-länder; nyligen kunde vi se hur det finska tullverket avslöjade att två finska företag har exporterat 3 500 drönare till Ryssland tillsammans med halvledarkomponenter och annan krigsmateriel. I Sverige ser arbetet dessvärre inte ut att vara lika framgångsrikt. I stället är det medierna som förtjänstfullt granskat svenska företag och kunnat redovisa hur ett flertal stora svenska koncerner agerat på ett sätt som med all sannolikhet strider mot sanktionsbestämmelserna.

Organisationen CFCS – Center för finansiell brottslighet och säkerhet – konstaterar att det finns brister i Sveriges kontroll av sanktionerna. Ansvaret ligger uppdelat hos flera myndigheter, och ”det är tydligt att kapaciteten för att utreda sanktionsbrott hos brottsbekämpande myndigheter är väldigt låg”.

Kommerskollegium konstaterade också nyligen i en rapport att det förekommer betydande kringgåenden av EU-sanktioner mot Ryssland i Sverige. Till skillnad från i många länder har det dessutom enligt mina uppgifter ännu inte väckts ett enda åtal i Sverige mot företag som misstänkts bryta mot sanktionerna.

Regeringen är ansvarig för att sanktionerna efterlevs, och i både den skriftliga fråga som jag ställt och den interpellationsdebatt som varit har regeringen passivt hänvisat till ansvariga myndigheter i stället för att ta egna initiativ.

Regeringen och inte minst Justitiedepartementet skulle kunna välja att agera – genom att peka ut en myndighet som särskilt ansvarig, genom att förtydliga uppdragen i regleringsbrev, genom särskild myndighetsdialog, genom att utse en särskild samordnare, genom utökade resurser eller genom att på annat sätt effektivisera och samordna statens insatser. Men hittills har engagemanget, trots utfästelser om vikten av att upprätthålla sanktionerna, varit svagt från regeringens sida.

Ansaret att upprätthålla sanktionerna är ju inte bara myndigheternas utan faktiskt också ett ansvar för Sverige som EU-land. Regeringen borde rimligtvis se det bekymmersamma i att andra länder framgångsrikt agerar för att stoppa sanktionsbrott medan det ännu inte väckts ett enda åtal i Sverige.

Varje brott mot sanktionerna är ett slag i ansiktet på dem i Ukraina som kämpar för sin frihet. Varje brott mot sanktionerna är ett stöd till Rysslands orättfärdiga och olagliga krig i Ukraina. Sverige borde ligga i frontlinjen inom EU när det gäller att beivra sanktionsbrott.

Min fråga till justitieminister Gunnar Strömmer blir därför:

Avser ministern att ta några nya initiativ inom sitt ansvarsområde för att säkerställa att sanktionerna mot Ryssland efterlevs?

.....

Tomas Eneroth (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch